

Az írat elektronikus
irattal készített

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/ 0 3 5 9 5 - 0 / 2021
Győri Törvényszék, mint kijelölt bíróság útján	
Érkezett:	2021 SZEPT 17.
Példány:	2
Kezelőiroda:	
Melléklet:	10 db <i>clm</i>

Győri Törvényszék	
Érkeztetés módja: személyesen kézbesítéssel küldve/ postán e-máilon faxon érkezett	
Érkezett:	2021 SZEPT 08.
Az ügyirat száma:	62470 031/2021
Példány:	Mell: db

Győri Törvényszék, mint
ügyszám: 62.M.70031/2021

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Dr. Vasvári Csaba (a továbbiakban: indítványozó)

[REDACTED] az A/1. sz. mellékletben
csatolt meghatalmazás szerinti jogi képviselője, dr. Hüttl Tivadar ügyvéd
[REDACTED]
[REDACTED] útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI.

törvény 27. § alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjeszti elő.

Indítványozó kéri a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Mfv.X.10.049/2021/16. számú ítéletének (a továbbiakban: Bírói Döntés, A/2. melléklet) alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően semmisítse meg azt.

Kérelme indokolásaként indítványozó az alábbiakat adja elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Indítványozó 2007. december 1-től határozatlan időtartamra kinevezett bíró [240/2007. (XI.21.) KE számú határozat], a Fővárosi Törvényszékkel bírói szolgálati jogviszonyban. 2013. szeptember 1-től 2019. augusztus 31-ig a munkáltató elnökének kinevezése alapján a Pesti Központi Kerületi Bíróság csoportvezető bírói feladatait látta el.

Az Országos Bírósági Hivatal (továbbiakban: OBH) elnöke a 87.E/2017. (II.17.) OBHE számú határozatával a Fővárosi Ítéltáblán egy ítéltáblai bírói (Büntető Kollégium 68. számú) álláshely betöltésére pályázatot írt ki. A Fővárosi Ítéltábla bírói tanácsa a bírák jogállásáról és

javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (a továbbiakban: Bjt.) 14. § (1) bekezdése alapján felállított pályázati rangsorban indítványozót a Fővárosi Ítéltábla személyi állományába történő áthelyezésre terjesztette fel a Fővárosi Ítéltábla elnökének.

A OBH akkori elnöke azonban a 322.E/2017. (V. 22.) OBHE számú határozatával a Bjt. 20. § (1) bekezdés b) pont bd) alpontja alapján a pályázatot eredménytelenné nyilvánította. Határozatához indokolást indítványozói álláspont szerint nem fűzött; az eredménytelenné nyilvánítás indoka helyett a döntés csupán a Bjt. szerinti hatásköri szabályt jelölte meg, amely az OBH elnökét a pályázat eredménytelenné nyilvánítására -- megfelelő indokolás mellett -- feljogosítja. Nevezetesen, az OBH elnöke határozatában arra hivatkozott, hogy a pályázat kiírását követően bekövetkezett munkaszervezést, munkaterhelést érintő változások igazgatási szempontból indokolatlanná tették az álláshely betöltését. A döntésről a Fővárosi Ítéltábla elnöke a Bjt. 21. § (2) bekezdése alapján 2017. május 24-én a 2017.EI.VI.A.13/20-I. számú átiratával tájékoztatta az indítványozót.

Az OBH elnöke azonban ezzel egyidőben a 300.E/2017. (V.19.) OBHE számú határozatával a Fővárosi Ítéltáblán egy újabb bírói (Büntető Kollégium 83. számú) álláshely betöltésére írt ki pályázatot, amelyen az indítványozó ismét indult, és a Fővárosi Ítéltábla bírói tanácsa szavazása alapján ismét az első helyen végzett. Az álláshelyet azonban ekkor sem tölthette be. Az OBH elnöke ugyanis a Fővárosi Ítéltábla Büntető Kollégium 83. számú álláshelyre kiírt pályázatot az 589.E/2017. (IX.6.) OBHE számú határozatával a Bjt. 20. § (1) bekezdés b) pont bd) alpontja alapján szintén eredménytelenné nyilvánította. A döntésről a Fővárosi Ítéltábla elnöke 2017. szeptember 13-án kelt átiratával tájékoztatta az indítványozót.

Az OBH elnöke a 83. számú álláshelyre kiírt pályázat eredménytelenné nyilvánítását követő naptól ugyanazon álláshelyre az 591.E/2017. (IX.7.) OBHE számú határozatával a Szegedi Ítéltábla bíróját 2017. szeptember 15-től 2018. február 28-ig terjedő időtartamra ítélkezési tevékenység végzésére a Fővárosi Ítéltáblára kirendelte, majd a 33.E/2018. OBHE számú határozatával a kirendelést 2018. augusztus 31-ig meghosszabbította.

A tényállás körében hangsúlyozandó, hogy az OBH elnöke a Bjt. 20. § (1) bd) pontjára hivatkozva nyilvánította eredménytelenné a pályázati kiírást, tehát az álláspontja szerint a pályázat kiírását követően bekövetkezett munkaszervezést, munkaterhelést vagy költségvetést érintő változások igazgatási szempontból indokolatlanná tették az álláshely betöltését. Ehhez

képest ugyanarra a bíróságra (Fővárosi Ítéltábla) az eredménytelenné nyilvánítást követően rögtön lépéseket tett bírói státusz meghirdetésére és betöltésére.

Az indítványozó Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon pert indított. A per I. rendű alperese a Fővárosi Ítéltábla, a II. rendű alperese az OBH Elnöke, a III. rendű alperese a felperes munkáltatója, a Fővárosi Törvényszék volt. A perben a felperes -- jelen panasz indítványozója -- a 322.E/2017. (V.22.) OBHE számú és 589.E/2017. (IX.6.) OBHE számú OBH elnöki határozatok semmisségének megállapításával és azok hatályon kívül helyezésével elsődlegesen a Fővárosi Ítéltáblára, a még nyitott 83. számú bírói álláshelyre történő áthelyezését, másodlagosan a Fővárosi Ítéltábla és az OBH elnöke kötelezését kérte arra, hogy az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 8 napon belül a 87.E/2017. (II.17.) OBHE számú határozattal és a 300.E/2017. (V.19.) OBHE számú határozattal kiírt ítéltáblai álláshely pályázatokat érdemben bírálják el és az ehhez szükséges intézkedéseket tegyék meg. A Fővárosi Törvényszéket mindezek tülésére kérte kötelezni.

Az elsőfokon eljáró bíróság a 31.M.837/2017/23. számú ítéletével megállapította, hogy az OBH elnökének 322.E/2017. (V.22.) OBHE számú határozata és az 589.E/2017. (IX.6.) OBHE számú határozata jogszabályellenes. A jogbiztonság alkotmányos elvéből következően az érintetteknek, a perbeli esetben a felperesnek joga lett volna az őt érintő döntés eredménytelenné nyilvánításának ténybeli és jogi indokai megismerésére. Az OBH elnökének a keresettel támadott határozatait kimerítően az érintett jogorvoslathoz való jogára is figyelemmel szükséges lett volna megindokolni. Az OBH elnöke visszaélészerűen gyakorolta a pályázat érvénytelenítésére vonatkozó hatáskörét. A bíróság azonban ezt meghaladóan az indítványozó keresetét az összes alperessel szemben elutasította. A pályázat elbírálásával kapcsolatos intézkedési kötelezettsége csak az OBH elnökének lehet, a többi alperesnek azonban erre vonatkozó hatáskör hiányában nem; az OBH elnökével szemben pedig csak minden pályázó perben állása esetén lehetett volna intézkedési kötelezettséget megállapítani.

A peres felek fellebbezése alapján másodfokon eljáró Győri Törvényszék a 2.Mf.20.745/2018/7-II. számú végzésével a pert megszüntette, a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte.

Az indítványozó felülvizsgálati kérelme alapján eljárta Kúria az Mfv.X.10.251/2019/12. számú végzésével a Győri Törvényszék 2.Mf.20.745/2018/7-II. számú végzését hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

A megismételt másodfokú eljárásban a Győri Ítéltábla az Mf.V.30.054/2020/13/I. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatta és - a Bjt. 18. §-ra tekintettel - kötelezte az OBH elnökét, hogy a 87.E/2017. (II.17.) OBHE és a 300.E/2017. (V.19.) OBHE számú határozatokkal kiírt bírói álláshely pályázatok elbírálásához szükséges alábbi intézkedések egyikét 8 napon belül tegye meg:

- az indítványozót a Fővárosi Ítéltáblához helyezze át; avagy
- a pályázatot a pályázati rangsortól eltérés érdekében terjessze az OBH elé; avagy
- a pályázatot nyilvánítsa eredménytelennek.

A Fővárosi Törvényszéket mindezek térére kötelezte. Ezt meghaladóan az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

Az OBH elnöke és a Fővárosi Törvényszék a megismételt másodfokú eljárásban hozott jogerős döntés ellen felülvizsgálati kérelmet nyújtottak be a Kúriához, amely a felülvizsgálati kérelmek érdeméről a jelen alkotmányjogi panasszal támadott Mfv.X.10.049/2021/16. sz. ítéletében döntött. A Kúria a megismételt másodfokú eljárást lezáró ítéletet megváltoztatta úgy, hogy az indítványozónak az összes kereseti kérelmét elutasította. A jogvita tárgyát képező 87.E/2017. (II.17.) OBHE és a 300.E/2017. (V.19.) OBHE számú határozatokat jogszerűnek, megfelelően indokoltnak találta, az indítványozó jogorvoslathoz, tisztességes bírói eljáráshoz való jogát pedig kimerítettnek találta abban, hogy törvényi lehetősége volt munkáltatója, a Fővárosi Törvényszék ellen pert indítani a határozatokkal szemben. A Kúria elismerte, hogy e jog gyakorlása -- a III. rendű alperesnek a bírói pályáztatás kapcsán a hatásköre hiányában -- nem vezethetne a határozatok érdemi felülvizsgálatára, így hallgatólagosan elismerte azt is, hogy egy ilyen per alkalmatlan az indítványozót ért jogsérelem reparálására.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Jelen indítvány a Kúria az indítványozó, mint felperes javára az alapügyet jogerősen eldöntő másodfokú bírósági határozatot felülvizsgáló, azt részben megváltoztató és az indítványozó keresetét az I. és II. r. alperessel szemben teljes egészében elutasító ítélete ellen irányul. Az

indítványozó a felülvizsgálati eljárásban felülvizsgálati ellenkérelmet terjesztett elő, sikertelenül. Az indítványozó önálló illetve csatlakozó felülvizsgálati kérelemmel nem élt, tekintettel arra, hogy a megismételt másodfokú eljárásban hozott jogerős ítélet pernyertességét biztosította. A felülvizsgálati eljárásban hozott ítélettel szemben további rendesbíróági jogorvoslati eljárások nem állnak rendelkezésre. Indítványozó tehát a rendesbíróági jogorvoslati lehetőségek kimerítése után fordul jelen indítványban a T. Alkotmánybírósághoz a felülvizsgálati eljárást lezáró végzés elleni alkotmányjogi panasszal.

Indítványozó nyilatkozik arról, hogy a fentieknek megfelelően a Kúria előtt felülvizsgálati eljárás nincs folyamatban, indítványozó jelen ügyben benyújtott felülvizsgálati kérelme elbírálásra került; a másodfokú (megismételt) eljárásban eljáró bíróság által hozott jogerős ítéletet az Alkotmánybíróság előtt nem támadta meg. A T. Alkotmánybíróság Ügyrendjének 32. § (2) bekezdése értelmében *“az Abtv. 27. §-a alkalmazásában az ügy érdemében hozott, vagy a bírósági eljárást befejező döntésnek minősül és alkotmányjogi panasszal megtámadható, illetve az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panasszal megtámadható a Kúria felülvizsgálati eljárásban hozott olyan döntése is, mely [...] c) a jogerős határozatot megváltoztatja és a törvénynek megfelelő új határozatot hoz, [...], feltéve, hogy az indítványozó a jogerős döntést az Alkotmánybíróság előtt nem támadta meg”*.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

A Bírói Döntést az indítványozó jogi képviselője 2021. július 12. napján vette kézhez az elektronikus tárhelyén keresztül. A T. Alkotmánybíróság Ügyrendjének 32. § (2) bekezdése értelmében a határidő kezdetét jelen eljárásban a Kúria felülvizsgálati kérelmet elbíráló határozatának kézhezvételétől kell számítani. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidő -- az alkotmányjogi panasz benyújtására alapjául szolgáló bírói döntés közzétételétől számított 60 nap -- tehát megtartásra került.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

A Bírói Döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogait közvetlenül érinti, azok gyakorlásában korlátozza. Indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikkében garantált tisztességes bírósági eljáráshoz való jog, s e cikk (7) bekezdésében garantált részjogosultság - a jogorvoslatihoz való jog -- alanya. A Bírói Döntés eredményeképp az indítványozó nem tud érdemi reparációt eredményező bírósági eljárást kezdeményezni a jogait és kötelezettségeit érintő, bírói álláspályázatot érvénytelenítő OBH elnöki határozattal szemben, mivel az eljárást

csak olyan kötelezett -- saját munkáltatója, nem pedig az OBH elnöke -- ellenében tudja megindítani, amely nem rendelkezik hatáskörrel az indítványozó jogait, jogos érdekeit sértő döntés megsemmisítésére, megváltoztatására, megindokolására vagy egyéb módon történő reparálására.

A Bírói Döntés továbbá az indítványozó, mint bírói státusszal rendelkező személy sajátos Alaptörvényben meghatározott jogait is érinti, amelyeket a T. Alkotmánybíróság töretlen gyakorlatában a bírói függetlenség elvéből -- az Alaptörvény 26. cikkéből, különösen annak (1) bekezdéséből -- vezet le. A Bírói Döntés ugyanis az indítványozó, mint bíró előremenetelét érinti, hiszen joghatásában azokat az OBH elnöki határozatokat hagyja végső soron hatályban a megismételt másodfokú döntés megváltoztatásával, amely határozatok adminisztratív eszközzel lehetetlenítik el, hogy az indítványozó egy felsőbb, az ítélezési gyakorlatra nagy hatással lévő bíróságon folytassa ítélezési tevékenységét, ráadásul az igazságszolgáltatáson belüli vezetői pozícióban. Következésképpen az indítványozó, mint bíró függetlensége, független, csak a törvénynek alárendelt ítékezéshez való jogának gyakorlása is érintett jelen ügyben. {33/2012. (VII. 17.) AB határozat, 4/2014. (I. 30.) AB határozat, Indokolás [43]}.

Az Abtv. 27. § (2) bekezdése értelmében továbbá *“jogállásától függetlenül érintettnek minősül az a személy vagy szervezet,*

a) aki (amely) a bíróság eljárásában fél volt,

b) akire (amelyre) a döntés rendelkezést tartalmaz, vagy

c) akinek (amelynek) jogára, kötelezettségére, magatartása jogszerűségére a bíróság döntése kiterjed.”

Fentiekben előadottak a mellékletekkel bizonyítva alátámasztják, hogy indítványozó a Bírói Döntés által lezárt bírósági eljárásban fél volt. Rá nézve a Bírói Döntés rendelkezést tartalmaz, a II. r. alperessel szembeni pervesztességéről rendelkezik. A Bírói Döntés következtében az indítványozó nem jogosult további indokolást kapni az alapügyben érintett bírói állaspályázatok érvénytelenítésére vonatkozóan, tehát a Bírói Döntés az indítványozó jogaira is kiterjed. Következésképp az érintettség az Abtv. 27. § (2) bekezdésben megjelölt összes, külön-külön is elégséges feltételnek megfelel.

e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

ea) A Bírói Döntés – a Kúria döntése -- az ügy érdemében hozott döntés.

A felülvizsgálati eljárásban a Kúria az ügy érdemét eldöntő, az indítványozónak a teljes pervesztességéről rendelkező határozatban -- ítéletben -- döntött. Nem lehet kétséges tehát perjogi szempontból, hogy a Bírói Döntés az ügy érdemében hozott döntésnek minősül.

Indítványozó hivatkozik végül a T. Alkotmánybíróság Ügyrendjére is, amelynek 32. § (2) bekezdése értelmében "az Abtv. 27. §-a alkalmazásában az *ügy érdemében hozott, vagy a bírósági eljárást befejező döntésnek minősül* és alkotmányjogi panasszal megtámadható, illetve az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panasszal megtámadható a Kúria felülvizsgálati eljárásban hozott olyan döntése is, mely [...] c) a jogerős határozatot megváltoztatja és a törvénynek megfelelő új határozatot hoz, [...], feltéve, hogy az indítványozó a jogerős döntést az Alkotmánybíróság előtt nem támadta meg" (az indítványozó kiemelése).

eb) Az indítványozót ért alaptörvény-ellenesség a Bírói Döntést érdemben befolyásolta, az alábbiak szerint.

A Bírói Döntés indokolása szerint a jogorvoslathoz való jog, tisztességes bírósági eljáráshoz való jog elégséges garanciája, hogy az indítványozó jogosult pert indítani a munkáltatója - jelen alapeljárás III. rendű alperese - ellen a bírói álláspályázat érvénytelenítése jogellenességének megállapítása iránt. Ha azonban a Bírói Döntés figyelembe vette volna, hogy a jogorvoslathoz való jognak nem lehet elégséges garanciája egy érdemi jogorvoslatot nem eredményező, és a lényegét tekintve megállapítási per indítására való anyagi- és eljárásjogi jogosultság, akkor úgy kellett volna értelmeznie az alkalmazandó jogszabályokat összhangban az Alaptörvénnyel, hogy meg kellett volna állapítania az indítványozó keresetőségi jogát az OBH elnökével szemben, továbbá az indítványozó javára kellett volna a kettejük közötti jogvitát eldöntenie. Hasonlóképp, ha a Bírói Döntés észlelte volna, hogy a jogorvoslathoz való jog a pusztán formális szempontokon túlmutató értelmezése az adott ügyben elengedhetetlen garanciája a bírói függetlenséghez való jognak, akkor meg kellett volna állapítania az indítványozó keresetőségi jogát az OBH elnökével szemben, továbbá az indítványozó javára kellett volna a kettejük közötti jogvitát eldöntenie. A jelen panaszban kifejtett alaptörvény-ellenességek tehát közvetlenül eredményezték a Bírói Döntésben foglalt, az indítványozó és az OBH elnöke

közötti jogvitára vonatkozó rendelkezéseket. A kifogásolt jogsérelmek nélkül a Kúria a Bírói Döntésben más döntést hozott volna, az ügy érdemét másképp döntötte volna el.

ec) A felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés.

Jelen panasz új, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést tár a T. Alkotmánybíróság elé. Nevezetesen, azt a kérdést, hogy a bíró függetlenség elvét, s a bírónak ebből a T. Alkotmánybíróság töretlen gyakorlatában levezetett függetlenséghez való alkotmányos jogát, továbbá a tisztességes bírósági eljáráshoz illetve jogorvoslathoz való jogot sérti-e a bírósági igazgatás olyan pályáztatási gyakorlata, amelynek során a bírói státusszal rendelkező, bírósági előremenetele körében bírói álláspályázatra jelentkező, e pályázaton első helyre rangsorolt személy új, magasabb bírói státuszba kerülését az OBH elnöke a pályázat érdemi, az alkalmazott jogszabályhely szövegének ismertetésén túlmenő indokolást nélkülözve érvényteleníti.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

A Bírói Döntés az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdésében foglalt, a T. Alkotmánybíróság gyakorlatában következetesen a bírák egyéni alkotmányos jogaként is értelmezett bírói függetlenséghez való jogát, továbbá a XVIII. cikkben garantált, tisztességes bírósági eljáráshoz, jogorvoslathoz fűződő alapvető jogokat sérti:

26. cikk

(1) A bírák függetlenek, és csak a törvénynek vannak alárendelve, ítélezési tevékenységükben nem utasíthatóak. A bírákat tisztségükből csak sarkalatos törvényben meghatározott okból és eljárás keretében lehet elmozdítani. A bírák nem lehetnek tagjai pártnak, és nem folytathatnak politikai tevékenységet.

XXVIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

I. *A Bírói Döntés Alaptörvényben garantált alapvető jogokat korlátoz az alábbiak szerint.*

A Bírói Döntés a bíró indítványozó függetlenséghez való jogát korlátozza az alábbiak szerint. A bírói függetlenség lényege, hogy a bíró ítélkezési tevékenysége során kizárólag a törvénynek van alávetve, mind szakmai, mind személyi függőségi viszonyoktól mentesen végzi igazságszolgáltatási tevékenységét [4/2014. (I. 30.) AB határozat, különösen [47]-[49] bekezdések]. E függetlenségnek -- amint az a T. Alkotmánybíróság is elismerte eddigi gyakorlatában {33/2012. (VII. 17.) AB határozat, 4/2014. (I. 30.) AB határozat} -- külső garanciái is kényszerítően következnek a bírói függetlenség Alaptörvényben foglalt elvéből és jogából. Ilyen garanciarendszert képez különösképpen az olyan bírósági igazgatási szabályozás és gyakorlat, amely nem teszi lehetővé a bírói teljesítmény értékelése, a bírók kinevezése, áthelyezése, vagy éppen a bírói státusz megszüntetése során az önkényes döntéshozatalt. A bírói álláshelyek éppen e garanciák érvényesítése érdekében szigorúan szabályozott pályázati eljárásrend szerint kerülnek meghirdetésre és betöltésre. Ebben az eljárásrendben a bírói függetlenséget garantálja, hogy az objektív értékelési szempontok alapján képzett rangsor elején álló pályázó helyett csak akkor nevezhető ki más pályázó, amennyiben ehhez az Országos Bírói Tanács, a hazai bírók önkormányzati alapon működő testülete hozzájárul. A pályázat érvénytelenítésére -- amely joghatásában az első helyre rangsorolt pályázó pályázatának elutasításával egyenértékű -- szintén csak törvényben meghatározott esetekben kerülhet sor.

A Bírói Döntés azáltal korlátozza az indítványozó bírói függetlenséghez való, Alaptörvényben biztosított jogát, hogy a gyakorlatban lehetővé teszi a bírósági igazgatás -- az OBH elnöke -- számára, hogy a kinevezések, áthelyezések során önkényesen válogassanak a pályázók közül. Abban az esetben, ha az első helyre rangsorolt pályázó megfelel az OBH elnökének, sor kerülhet a kinevezésre, áthelyezésre. Abban az esetben azonban, ha az OBH elnöke bármely önkényes -- személyes vagy akár szakmai, de nem az objektív értékelési rendszer részét képező

-- okból nem tartja megfelelőnek a rangsor csúcsán álló pályázót, el tudja kerülni a kinevezését, áthelyezését a pályázat önkényes érvénytelenítésével. A Bírói Döntés ugyanis egyfelől nem követeli meg azt sem az OBH elnökétől, hogy ismertesse az érvénytelenítő határozat ténybeli és jogi indokait valamint az ezek közötti összefüggést. Ehelyett a Bírói Döntés szerint elégséges az OBH elnökének rámutatnia arra a jogszabályhelyre, amely -- a megfelelő ténybeli feltételek fennállta esetén -- lehetővé teszi számára a pályázat érvénytelenítését. Az érdemi indokolás hiányának a bírói függetlenséggel összeegyeztethetőként történő értelmezése a Bírói Döntésben valójában súlyos anyagi jogi korlátot állít a bíró függetlenség elé, hiszen a függetlenséget csorbító, a bírói álláshelyek elosztása során a személyügyi igazgatási gyakorlat önkényességét megtámadhatatlanná teszi. Másfelől a Bírói Döntés ezt az önkényt azzal teljesíti ki, hogy az indítványozó keresetösségi jogának hiányát állapítja meg a pályázatot érvénytelenítő OBH elnökkel szemben. Ez azt eredményezi, hogy az indítványozó bíróként nem tud olyan jogi eljárást igénybe venni, amellyel hatékonyan védhető saját bírói függetlensége az önkényes személyi döntésekkel szemben, mint amilyen egy áthelyezésről hozott vagy azt lehetetlenné tevő döntés is.

Kiemelendő, hogy az indítványozó az áthelyezése esetén egy felsőbb bíróságon töltött volna be határozatlan időre egy bírói álláshelyet, azaz már létező bírói szolgálati jogviszonyát egy olyan álláshelyen folytatta volna, amely fellebbviteli fórumként meghatározó szereppel bír a hazai bírósági hierarchiában a joggyakorlat alakítására. Az OBH elnökének a Bírói Döntés által jogszerűnek talált, önkényes döntései tehát azt is lehetővé teszik az OBH elnökének, hogy ő bármely tetszőleges okból nem szimpatikus, bírói státuszban lévő pályázót jogi következmények nélkül tartson távol egy felsőbb bírósági álláshelytől, és így az ítélkezési gyakorlat nagyobb hatású alakításától akkor is, ha az objektív szakmai rangsorolás eredményeképp ez a pályázó lenne az álláshely betöltésére a legalkalmasabb. Ez ellentétes a bírói függetlenséggel, illetve annak az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága CM/Rec(2010)12 számú, "A bírákról: függetlenség, hatékonyság és felelősség" című ajánlásában is részletezett értelmezésével, miszerint "A bírák hivatali előmenetelére vonatkozó minden döntést objektív kritériumokra kell alapítani és a bírák kiválasztása, illetve előmenetele érdemeik alapján döntendő el, figyelembe véve képzettségüket, feddhetetlenségüket, képességüket és hatékonyságukat" (I. c) pont). Összességében tehát mind a kinevezésre, mind az áthelyezésre irányuló pályázatok pályázói esetében a bírói függetlenséget korlátozza a Bírói Döntés, amely az indítványozó esetében -- tekintettel fennálló bírói státuszára -- a bírói függetlenséget, mint Alaptörvényben biztosított jogot is korlátoz.

A Bírói Döntés fentiekkel szoros összefüggésben korlátozza indítványozó jogorvoslathoz való jogát -- a tisztességes bírósági eljáráshoz való Alaptörvényben rögzített jog részjogosultságát - - is, a következők szerint.

A Bírói Döntés elismeri, hogy az OBH elnökének a bíró álláshelyekre kiírt pályázatokat eredménytelenné nyilvánító határozatai indítványozó pályázói jogait érintik. Következésképpen indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti alapvető joga, hogy az eredménytelenné nyilvánító határozatokat, amennyiben azok az ő jogait érintik, perbe vigye oly módon, hogy a perben jogainak érvényt tudjon szerezni. A bírói álláspályázatok érvénytelenné nyilvánítása egyben olyan bírósági, közigazgatási döntés is, amely indítványozó jogát, jogos érdekét sérti, és így az ellen jogorvoslattal kell tudnia élni, amelyet jelen esetben a bírói út hivatott biztosítani.

A Bírói Döntés azonban jelentős, voltaképpen az érintett Alaptörvényben biztosított jogot kiüresítő korlátot emel e jog gyakorlása elé azáltal, hogy az alapügyben nem állapítja meg indítványozó keresetösségi jogát az álláspályázatok érvénytelenítő OBH elnökével szemben, hanem csak az indítványozó saját munkáltatójával szemben. A Bjt. semmilyen hatáskört vagy feladatot nem ír elő a III. rendű alperes munkáltató számára a pályázat elbírálása tekintetében. A jogorvoslat lényegét tekintve --- függetlenül annak perrendtartásbeli besorolásától -- egy megállapítási per megindítására való jogra korlátozódik, amely perben az indítványozó pernyertesség esetén sem remélhet semmiféle marasztalást, jogkövetkezményt azon túl, hogy jogi álláspontjának helyességét a bíróság megállapítja. Ráadásul az efféle perben voltaképpen még az a feltétel sem teljesül, hogy az indítványozó kontradiktórius, valódi peres eljárásban szerezhessen érvényt jogainak. Az indítványozó ugyanis egy olyan féllel szemben jogosult csak pert indítani a pályázatokat érvénytelenítő határozatok jogszerűségének vitatására, amely fél - - a munkáltatója -- nem vett részt a vitatott határozatok meghozatalában, vagyis voltaképpen nem alkalmas arra, hogy a peres eljárásban fél legyen. A munkáltató kizárólagos részvétele a kérdéses eljárásban alperesi pozícióban -- anélkül, hogy alperesi pertársaságban volna az OBH elnökével -- tulajdonképpen nem több pusztán formaságnál; a látszólagos peres eljárás egy, az OBH elnöki aktus jogszerűségének megállapítására szolgáló és jogszerűtlensége esetére semmiféle reparációt nem kínáló eljárást álcáz, amely még a jogvita kontradiktórius eldöntésére is alkalmatlan.

Szintén a bírósághoz való hozzáférést, jogorvoslathoz való jogot korlátozza a Bírói Döntés azáltal is, hogy kiüresíti az indokolási kötelezettség fogalmát. A Bírói Döntés pusztán azáltal

megfelelően indokoltnak tekinti az alapügy tárgyát képező OBH elnöki határozatokat, hogy azok megnevezik, idézik a határozat meghozatalára felhatalmazó alternatív hatásköri szabályok egyikét. A jogszabályszöveg idézése azonban *fogalmilag elégtelen* a döntés indokolásához. Egy egyedi határozat rendelkezését kizárólag az alkalmazandó jogi normák, a releváns ténybeli körülmények, és a jogi normák e ténybeli körülményekre történő alkalmazása módjának *együttes* bemutatása indokolhatja megfelelően. Nem lehet vitás, hogy ezen elemek közül egy vagy több elmaradása a határozat definíció szerinti önkényességéhez vezet, vagyis nem az indokolás kétes minőségéhez, hanem annak teljes hiányához vezet. Ez pedig jelentősen korlátozza az indítványozó jogorvoslathoz, bírói úthoz való jogát, hiszen lehetetlenné válik e jogok hatékony gyakorlása, ha az indítványozó nem tudja érdemben támadni a határozat jogszerűségét alátámasztó indokokat azok megismerhetetlensége okán. Ezt az Alkotmánybíróság már korábban is észlelte, amikor *“alkotmányos követelményként állapít[otta] meg, hogy az OBH elnöke azokat a személyzeti jellegű intézkedéseket tartalmazó határozatait, amelyekkel szemben jogorvoslatnak van helye – vagyis konkrét érintettnek van olyan joga vagy jogos érdeke, amely alapján jogorvoslati jog formálható –, köteles okszerűen, kimerítően, az érintett jogorvoslathoz való jogára is figyelemmel megindokolni.”* {13/2013 (VI. 17.) AB határozat, [48]} Jelen ügyben e garanciák egyben a bírói (személyi) függetlenség garanciái is lennének, amit a Bírói Döntés elmulaszt észlelni.

A Bírói Döntés figyelmen kívül hagyja, hogy a jogorvoslathoz való, Alaptörvényben biztosított alapvető jog minimális védelmi szintje az Alkotmánybíróság töretlen gyakorlata szerint nem lehet alacsonyabb, mint az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről Rómában, 1950. november 4-én kelt egyezményben (a továbbiakban: EJEE) biztosított megfelelő jogok védelmi szintje. A T. Alkotmánybíróság tehát figyelemmel kell legyen e jogoknak az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) általi értelmezésére is, amikor az Alaptörvényben lefektetett jogok tartalmát értelmezi és korlátait megállapítja. Az EJEB az EJEE 13. cikkének értelmezése során pedig megállapította, hogy a jogorvoslathoz való jognak hatékonynak kell lennie, e hatékonyság pedig magában kell foglalja minimálisan többek között azt, hogy a jogorvoslati eljárásnak képesnek kell lennie arra, hogy orvosolja az eljárást igénybe vevő fél sérelmét; továbbá a sikerre vonatkozóan ésszerű kilátásokat kell kínálnia (ld. pl. *Vučković és társai kontra Szerbia*, 17153/11 sz. kereset és 29 másik ügy, 2014. március 25, 71. és 74. bekezdések). A Bírói Döntés azonban a jogorvoslathoz való jog olyan értelmezésén alapul, amely e feltételek egyikének sem felel meg. Az indítványozó munkáltató ellen indított pere alkalmatlan az őt ért sérelem orvoslására, hiszen a pályázatot érvénytelenítő határozatát a

munkáltató megsemmisíteni nem volt jogosult, ahogy az indítványozó áthelyezése iránt intézkedni sem rendelkezett volna hatáskörrel. Mindezek következtében a sikerre vonatkozóan nemhogy ésszerű, hanem semmilyen kilátást nem kínál a Bírói Döntésben foglalt jogértelmezés szerinti eljárás. Hasonlóképpen az érdemi indokolás hiányának jogszerűségét megállapító Bírói Döntés bármiféle formálisan rendelkezésre álló jogorvoslati utat érdemében alkalmatlanná tesz a jogorvoslatért folyamodót ért sérelem orvoslására, és a sikerre nem kínál ésszerű lehetőséget.

Az EJEB-nek továbbá a T. Alkotmánybíróság által a 7/2013. (III. 1.) sz. határozatának [31]-[32] bekezdéseiben összefoglalt gyakorlata szerint az EJEE 6. Cikk (1) bekezdése mindenkinek jogot biztosít arra, hogy ügyét a törvény által létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja, és hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában, illetőleg az ellene felhozott büntetőjogi vádak megalapozottságát illetően. Az EJEB az indokolt bírói döntéshez való jogot az EJEE 6. cikkében foglalt tisztességes tárgyaláshoz való jog részének tekinti. E jog pontos tartalma az EJEB elmúlt évtizedek során számos döntésében kimunkált, széleskörű gyakorlatából olvasható ki. E körben az EJEB kiindulópontja az, hogy a bírói döntésekkel szemben valamennyi demokratikus jogállamban elvárható az objektivitás és az átláthatóság, ami egyfelől elejét veszi az önkényes hatósági és bírósági döntéshozatalnak, másrészt erősíti a bírósági döntéshozatalba vetett közbizalmat, és a bírói döntések tekintélyét (Taxquet kontra Belgium, 926/05.; 2010. november 16.; § 90.; Shala kontra Norvégia, 15620/09.; 2012. július 10.; § 29.). Az EJEB következetes gyakorlata szerint a tisztességes eljárás és a jogállamiság elvéhez tartozik az a követelmény, hogy a bíróságok a döntéseik alapjául szolgáló indokokat kellő részletességgel mutassák be (Suominen kontra Finnország, 37801/97.; 2003. július 1.; § 34.; Vojtechová kontra Szlovákia, 59102/08.; 2012. szeptember 25.; § 35.).

II. *A Bírói Döntés alapjog-korlátozásának célja, arányossága*

A Bírói Döntésben megvalósuló alapjog-korlátozásnak indítványozói álláspont szerint *nincs legitim célja*. Az alapjogok korlátozására az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése értelmében kizárólag *“más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében”* kerülhet sor. Azonban a Bírói Döntés nem hivatkozik semmiféle más alapvető jogra vagy alkotmányos értékre az indítványozó bírói függetlenségének, tisztességes bírói eljáráshoz való jogának, jogorvoslathoz való alapvető jogának korlátozásakor. Tekintettel arra, hogy a Bírói Döntés elmulasztja figyelembe venni, hogy Alaptörvényben meghatározott illetve

alapvető jogokat korlátoz, ezért legitim célt sem jelöl meg, ilyen legitim célt pedig a döntés mögött nem is tételezhető.

Kiemelendő azonban, hogy indítványozói álláspont szerint az indítványozó jelen panaszban felhívott alaptörvényi jogainak maradéktalan érvényre juttatása semmiféle alkotmányos értéket nem sértene, de még csak nem is korlátozná az érvényesülését. Ezzel szemben a Bírói Döntés nem csupán korlátozta, hanem egyenesen kiüresítette az indítványozó tisztességes eljáráshoz, jogorvoslathoz való jogát. Az alapügy tárgyát képező, bírói álláspályázatok érvénytelenítő határozatok szükség szerinti indokolásának hiányát, valamint az e határozatokat meghozó és azt felülvizsgálni jogosult OBH elnökkel szembeni kereshetőségi jog hiányát jogszerűnek ítéelő Bírói Döntés pedig az indítványozó bíró személyi függetlenségét veszélyezteti azáltal, hogy kiüresíti az indítványozó tisztességes eljáráshoz, hatékony jogorvoslathoz való jogát. Következésképpen a Bírói Döntés alaptörvény-ellenes, megsemmisítendő.

Noha az EU Alapjogi Chartája nem köti a T. Alkotmánybíróságot, az európai alkotmányos párbeszéd jegyében nem hagyható figyelmen kívül, hogy az Európai Unió Bírósága (továbbiakban: EUB) is rendkívül szoros kapcsolatot tárt fel a bírói függetlenség és a bírósági személyi igazgatási kérdésekben hozott határozatok elleni jogorvoslathoz való jog között (C-585/18., C-624/18. és C-625/18. számú egyesített ügyek, C-64/16 sz. ügy). Az EUB megállapította, hogy mivel minden EU tagállam minden bírósága jogosult és köteles az Unió jogát értelmezni és alkalmazni, ezért az Alapjogi Charta hatékony jogorvoslathoz való jogról rendelkező 47. cikke szerint minden tagállami bíróságon bírói szolgálati jogviszonyban álló bíró számára az Unió elsődleges jogánál fogva garantált a bírósági személyi igazgatási kérdésekben hozott határozatok elleni jogorvoslathoz való jog, ez pedig a jogállamiság uniós értékének érvényre jutását is szolgálja, hiszen egyben a bírói függetlenség garanciájaként is szolgál (EUSZ 2. cikk). A bírói függetlenség és a jogorvoslathoz való jog pusztán formalitáson túlmenő értelmezése közötti összefüggés tehát ma már az európai alkotmányos örökség része, olyan vívmány, amely irányítóként szolgál a tagállami alkotmánybíróságoknak is saját, nemzeti alkotmányos normáik értelmezése és alkalmazása során.

Végezetül indítványozó felhívja rá a figyelmet, hogy a bírói függetlenség lehető legkiterjedtebb személyi garanciái nem csupán az európai alkotmányos örökség részét képezik, hanem egyúttal Magyarország történeti alkotmányának vívmányai közé is tartoznak. Az Alaptörvény R) cikk (3) bekezdése értelmében a T. Alkotmánybíróság alkotmányos kötelezettsége az Alaptörvény rendelkezéseit, így a 26. cikket is Magyarország történeti alkotmányának vívmányaival

összhangban értelmezni. Azt, hogy mi tartozik a történeti alkotmányból a vívmányok közé az Alaptörvény alapján, a T. Alkotmánybíróságnak kell megállapítania {33/2012. (VII. 17.) AB határozat, Indokolás [74]}. Ugyanakkor a T. Alkotmánybíróság már megállapította, hogy az olyan jogforrások, mint pl. a bírói hatalomról szóló 1869. évi IV. törvénycikk, valamint a bírák és bírósági hivatalnokok felelősségéről szóló 1871. évi VIII. törvénycikk, a magyar királyi közigazgatási bíróságról szóló 1896. évi XXVI. törvénycikk, amelyek egytől egyig egyre bővülő személyi garanciákkal bátyázzák körül a bíró személyi függetlenségét, és kiemelt figyelmet fordítanak a bírók kinevezésének rendjére, történeti alkotmányunk vívmányai közé tartoznak. E vívmányokkal nincs összhangban a bírói függetlenség és az annak személyi garanciái közé tartozó tisztességes bírósági eljáráshoz, jogorvoslathoz való jog olyan értelmezése, amely e jogokat a Bírói Döntéshez hasonlóan kiüresítene.

4. Kizárási indítvány

Az Abtv. 62. § (2) bekezdése értelmében az indítvány elbírálásában nem vehet részt az Alkotmánybíróság azon tagja, akitől az ügy tárgyával összefüggő személyes és közvetlen érintettsége folytán az ügyben pártatlan, tárgyilagos, elfogulatlan döntés nem várható. Jelen panaszindítvány -- többek között -- az OBH elnöke mint alperes ellen indított perben hozott határozat Alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányul. A panasz elutasítása tehát az alapügyben szereplő álláspályázatokot érvénytelenítő határozatokhoz hozó egykori OBH elnök gyakorlatának alaptörvény-konform mivoltát támasztaná alá. A panasz visszautasítása pedig eljárási értelemben megkérdőjelezhetetlenné tenné a nevezett határozatok és az azok jogszerűségét kimondó kúriai határozat alaptörvény-konform mivoltát. A panasz sikeressége esetén ugyanakkor a támadott bírói döntés alaptörvény-ellenessége okán történő megsemmisítése az akkori OBH elnök eljárásának jogszerűségét vonná kétségbe és tenné ismét jogi eljárások tárgyává. Ez az egykori OBH elnök ma az Alkotmánybíróság bírója: dr. Handó Tünde. Az előbbieket miatt nevezett személynek jelen ügyben személyes érintettsége és tétje van, ezért tőle a jelen panasz befogadhatóságának illetve befogadása esetén érdemének pártatlan, tárgyilagos, elfogulatlan elbírálása nem várható. Ezért az indítványozó az Abtv. 62. § (4) bekezdése alapján kéri a T. Alkotmánybíróságot, hogy az OBH egykori elnökét, dr. Handó Tünde alkotmánybíróként jelen panasz elintézésének minden eljárási szakaszából kizárni szíveskedjék. Az indítványozó kéri továbbá, hogy a kizárási indítvánnyal kapcsolatos intézkedések megtételéről, illetve dr. Handó Tünde 62. § (5) bekezdés szerinti nyilatkozatáról a T. Alkotmánybíróság nyújtson tájékoztatást!

5. További nyilatkozatok

Az Indítványozó jogi képviselőjét az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény (Ütv.) 34. § (1), (2) és (3) bekezdései alapján illeti meg a képviseleti jog, amelyet az A/1. számú mellékletként csatolt ügyvédi meghatalmazás igazol. A meghatalmazás kifejezetten kiterjed az alkotmányjogi panasz eljárásra.

Indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 52. § (5) bekezdésére és 57. § (1a) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013 (II. 27.) Tü. határozat 36. § (2) bekezdésére tekintettel kijelenti, hogy jelen alkotmánybírósági ügyben előterjesztett alkotmányjogi panasz indítványával összefüggésben neve nyilvánosságra hozatalához hozzájárul.

A Kúria az Mfv.X.10.049/2021/19. sorszámú végzésével a Győri Törvényszéket jelölte ki az eljárás befejezését követő intézkedések megtételére eljáró bíróságnak.

Budapest, 2021. szeptember 10.

Tisztelettel,

Képv.: